

מסכת ראש השנה

פרק ב

א. אם איןנו מכירין אותו, משלחין אחר עמו להעידו. בראשונה קיו מקבלים עדות בחזרה מכל אדם. משקללו המיגין, התקינו שלא יהו מקבלין אלא מן המכירים:

ב. בראשונה קיו משיאין משואות. משקללו הכותים, התקינו שהיה שלוחין יוצאי:

ג. כיצד קיו משיאין משואות, מביאין כלנסאות של ארצו ארכין וקנים ועצים שמן ונערת של פשתן וכורחה במשיח, ועולה לראש הכהר ומצית בהן את האור, ומוליך ומביא ומעלה ומוריד, עד שהוא רואה את חבירו שהוא עוזה כן בראש ההר השני, וכן בראש ההר השלישי:

ד. ומאיון קיו משיאין משואות, מהר הטענה לסרטבא, ומספרטבא לגורופינא, ומגרופינא לחורן, ומחורן לבית בלתין, ובבית בלתין

לא זו מושם, אלא מוליך ומביא ומעלה ומוריד עד שהיה רואה כל הגולה לפניו כמדורה היאש:

ה. חצר גדולה היתה בירושלים, ובית יעקז היתה נחראת, ולשם כל העדים מתחנכים, ובית דין בודקין אותם שם. וסעודות גדולות עושין להם בשביל שיו רגילים לבא. בראשונה לא היה זוין מושם כל היום, התקין רבנו גמליאל הצעון שיו מהלכינו אלףים אמה לכל רוח. ולא אלו בלבד, אלא אף החכמה הבאה ליד, והבא להציל מן הצלקה ומגיס ומגנער ומגופפת, הרי אלו אנשים העיר, ויש להם אלףים אמה לכל רוח:

ו. כיצד בודקין את העדים. זוג שבא ראשון, בודקין אותו ראשון. ומגנישין את הגדל שבקו ואומרים לו, אמר, כיצד ראית את הלבנה, לפני החמה או לאחר החמה, לאפונה או לדרומה, כמה היה גבוה ולאין היה נוטה, וכמה היה רחב. אם אמר לפני החמה, לא אמר כלום. ולאחר כה היה מגנישים את השני ובודקין אותו. אם נמצא דבריהם מכוונים, עדותן קיימת. ושאר כל הזוגות שואליין אותם ראשי דברים, לא יהיו ארכיכין להן, אלא כדי שלא יצאו בפח נפש, בשביל שיו רגילים לבא:

ז. ראש בית דין אומר מקדש, וכל העם עוגין אחריו מקדש מקדש. בין שבראה בזמןו לבין שלא גראה בזמןו, מקדשין אותו.

רבי אלעזר ברבי צדוק אומר, אם לא נראת בזמננו, אין מקדשין אותו, שכבר קדשוهو שמים:

ח. קימות צירות לבנות היו לו רבנן גמליאל בטבלא ובכפתל בעליתו, שבתו מראה את ההיומות ואומר, הכה ראית או זה. מעשה שבאו שנים ואמרו, ראיינו שחרית בזרחה וערבית במערב. אמר רבי יוחנן בן נורי, עדי שקר הם. כשהבאו לבנה קבלו רבנן גמליאל. ועוד באו שנים ואמרו, ראיינו בזמננו, ובليل עברו לא נראה, וקיבלו רבנן גמליאל. אמר רבי דוסא בן הרכינס, עדי שקר הוא, היא מעדין על האשה שילדה, ולמהר כירסה בין שנייה. אמר לו רבי יהושע, רואה אני את דבריך:

ט. שלח לו רבנן גמליאל, גוזני עליה שtabא אצלי במקלה ובמעותיך ביום הכהורים שחל להיות בהשכונה. קלד ומצא רבי עקיבא מצר, אמר לו, יש לי ללמד שכל מה שעשה רבנן גמליאל עשי, שנאמר (ויקרא כג), אלה מועדי יי' מהראי קדש, אשר תזכיר אתם, בין בזמננו לבין שלא בזמננו, אין לי מועדות אלא אלו. בא לו אצל רבי דוסא בן הרכינס, אמר לו, אם בגין אנו לדון אחר בית דין של רבנן גמליאל, אריכין אנו לדון אחר כל בית דין ובית דין שעמד מימות משה ועד עכשוו, שנאמר (שמות כד), ויעל משה ואחרו נבב ואביהו ושבעים מזקנינו ישראל. ולמה לא נתפרשו שמותן של זקנים, אלא ללמד, שכל שלשה ושלשה שעמדו בית

דֵין עַל יִשְׂרָאֵל, הָרִי הוּא כְּבֵית דִינוֹ שֶׁל מִשְׁהָ. נִטְלָ מִקְלָו וּמְעוֹתָיו
בְּיַדּוֹ, וְהַלְךָ לִיבְנָה אֲצֵל רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל בַּיּוֹם שְׁחַל יוֹם הַכְפּוּרִים
לְהִזְהֻבָּה. עַמְדָה רַבּוֹ גִּמְלִיאֵל וַנְשַׁקוּ עַל רָאשׁוֹ, אָמַר לוֹ, בָּא
בְּשַׁלּוּם, רַבִּי וּמַלְמִידִי, רַבִּי בְּחִכְמָה, וּמַלְמִידִי שְׁקִבְלָתְךָ רַבִּי: